

La humanitat

Any III : Núm. 360

Barcelona, dimecres, 4 de gener de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647

Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

ENCARA EL SR. ANGUERA... FINS QUAN?

Des d'aquestes columnes havíem donat en mantes ocasions la veu d'alarma contra la conducta que el senyor Anguera de Sojo venia emprant des de la Presidència de l'Audiència de Barcelona.

Els nostres avisos i les nostres temences ha pogut veure el públic com han tingut una plena confirmació en la realitat. Això ja faria que no ens ocupéssim més d'aquest senyor d'una manera personal i sols ens limitéssim a procurar que un càrrec de tan alta categoria estigués exercit per persona competent, si no vinguessin encara fins a nosaltres altres dades referents a la persona del senyor Anguera de Sojo que ens decideixen a agafar la ploma per posar de nou sobre avís a qui correspongui i evitar que la resistència dels elements desafectes a la República puguin tenir conseqüències que poden significar un sabotatge al règim.

Proves de les nostres afirmacions, de les nostres sospites millor? Bé prou sap quan difícil és això el senyor Anguera i per això en el dia d'ahir podia dir als periodistes que cap queixa existia contra la seva actuació ni cap sumari havia tingut ell a les seves mans. Encara, afegia, que s'atengués tot-hom a la llei i que d'acord amb ella s'obrés en conseqüència. Bé, el senyor Anguera sap ben bé la llei, aquesta llei que a nosaltres ens ha de merèixer respecte perquè porta ja el nom de republicana, però el senyor Anguera ha de tenir en compte que nosaltres hem dit que aquesta mateixa llei quan encara té en si tota la significació de les coses del règim passat, ha d'adaptar-se a les necessitats i a les exigències del nou esperit triomfant.

El senyor Anguera sap prou bé que d'un expedient poca cosa en quedaria en clar respecte si ell ha tingut o no al seu poder durant dies i més dies els sumaris que li ha convingut i interessat, i en canvi, el senyor Anguera sap prou que les nostres afirmacions respecte a això són absolutament certes. El senyor Anguera tenia, per nosaltres, la categoria d'un amic que utilitzava les forces que se li havien posat a les mans per tal d'afavorir el que són els seus ideals, els ideals enfrontats als nostres. Però avui, després de les seves afirmacions contràries a la veritat dels fets, el senyor Anguera de Sojo ens mereix tot un altre qualificatiu que no podem exposar mentre i tant sigui President de l'Audiència, perquè podria semblar que el mot peyoratiu que es mereix anés dirigit contra el càrrec, i no és pas aquesta la nostra intenció.

El senyor Anguera pot arribar allà on vulgui i pel procediment que vulgui, que a nosaltres no ha d'estranyar-nos ja després de les seves manifestacions, però sí que, ara més que mai, desitgem que cessi en el seu càrrec perquè creiem sincerament que és "moralment" incompatible amb la dignitat del mateix. No es pot, públicament, fer afirmacions de la categoria de les que ha fet aquest senyor a consciència de la seva falta de veritat.

Els homes públics de la República han de tenir una moral que no tenien perquè tenir els homes de la monarquia, i per això repetim que és incompatible el senyor Anguera de Sojo en cap càrrec públic mentre la República vulgui ésser una cosa sana i decididament decantada a l'esquerra i al laïcisme.

Ja no volem ni comentar el fet que tant diu a "favor" del senyor Anguera, de què aquest s'aprofita del nomenament que li fa un partit per després girar-se, aprofitant-se de les facilitats del càrrec, contra els postulats que informen el partit. Això, políticament i moralment, també té un nom. El senyor Anguera, que tan jurista és, el sap a bastament. Nosaltres també el sabem. I perquè tenim ganes de dir-l'hi és el perquè desitgem poder adreçar-nos al particular que no ostenti una Presidència d'Audiència de la categoria de la nostra Barcelona.

Però encara volem fer punt final posant de manifest les notícies que al principi esmentàvem, relacionades amb la conducta del senyor Anguera de Sojo. Fins a nosaltres arriben dades que posen de manifest que avui els monjos de Montserrat, que tants milions controlen des del punt de vista comercial, tenen ja les coses arranades en forma que res tenen a veure amb tots els negocis que d'ells depenen i a ells van a parar els seus ingressos.

Sabem de diverses institucions religioses dedicades a l'ensenyament, que han realitzat les operacions "legals" necessàries per tal que en el moment que la República vulgui posar en pràctica les seves lleis laiques, es trobi en la impossibilitat de fer-ho, per quant les tals congregacions apareixen ja com a entitats civils perfectament organitzades i els "hermanos" podran seguir amb les seves ensenyances i les congregacions obtenint els capitals que el negoci de l'ensenyament els reporta.

I això és realitzat pel senyor Anguera de Sojo com a advocat dels germans Maristes i com a conseller dels monjos de Montserrat. Aquesta és l'afirmació que el senyor Anguera ens podrà fer rectificar "legalment" quan vulgui. El senyor Anguera de Sojo sap prou bé com estan fetes les lleis i ningú podrà demostrar que, "legalment", ell sigui l'advocat que ha preparat totes aquestes operacions i transaccions dels monjos i dels "germanets" de Maria francesos, però en el seu fur intern sap prou bé el senyor Anguera que les nostres afirmacions són certes.

I essent certes aquestes afirmacions, que representen, per part del qui realitza els actes esmentats, un sabotatge a l'obra de la República, són encara un motiu més per afirmar que el senyor Anguera de Sojo ha d'ésser immediatament substituït pel Govern, ja que la seva "manera d'ésser moral" i les seves conviccions de "sacrifici per la seva causa" no el decidiran a prendre la resolució honorable que és la de dimidir el càrrec que li havien facilitat els homes enfront dels ideals dels quals avui es troba el senyor Anguera de Sojo i contra els quals combat amb totes les seves forces.

JOSEP GRAU JASSANS.

¿Què passa entre els radicals?

Han corregut diverses versions sobre l'estat actual del partit radical a Barcelona.

Sembla que a la darrera estada del cap del partit, senyor Lerroux, a la nostra ciutat, per moltes persones se li feren indicacions que s'havia de canviar rodonament la direcció del partit, puix que en definitiva, i gràcies als correligionaris últimament entrats, aquest partit s'havia decantat massa a la dreta, la qual cosa originava un malestar general entre els vells radicals, i molts joves, que s'havien vist decebuts en la manera que tenia el partit de desenvolupar-se des del 14 d'abril de l'any 1931.

El senyor Lerroux no féu gran cabal d'aquestes insinuacions i restava

decidit a seguir el camí que s'havia imposat.

Per altra part, es creu que molts dels elements dels que resten afectes al programa del partit, o sigui a les doctrines republicanes d'esquerra i al programa de Pi i Margall, pensen adoptar mesures greus i de responsabilitat per a posar l'afar dintre la realitat en la qual sembla desistir-se, i que aviat es sabrà quelcom d'importància política no sols a Catalunya, sinó a la resta d'Espanya.

A LA PAGINA 6:

AVANTPROJECTE DE CONSTITUCIO DE CATALUNYA

El senyor Ibàñez, com tots sabeu, és el cap superior de policia.

El senyor Ibàñez no és una garantia per a la tranquil·litat de Barcelona.

¿Quan dimiteix el senyor Ibàñez?

Els minaires i Marcel·lí Domingo

Oviedo, 4. — Segueix agreujant-se el conflicte minaire. Sembla que és cert que també se suspendran els treballs del grup "Baltasara", i es parla d'una vaga general a les mines d'Astúries.

El periòdic "Avanti" continua fent campanya perquè no s'ha concedit al problema la gravetat que té.

Hom culpa el senyor Domingo d'haver agreujat el problema.

CARNET

Paul Rousseneq no és cap inventor, cap actor de cinema, cap polític, cap home famós: Paul Rousseneq és l'home que ha estat vint-i-cinc anys en un presidí de la Guatjana.

Això, llàstimosament, no té res d'estrany. Paul Rousseneq, llàstimosament, no és el primer home que ha estat vint-i-cinc anys a presidí. Però...

Però Paul Rousseneq està meravellat, talment com si renaqués en un món nou. Paul Rousseneq no sabia que eren avions, que era la ràdio.

I això és el terrible del cas: que un home pugui sortir de presidí sense saber què és la ràdio, què és l'aviació. ¿Quina mena d'espantós presidí pot ésser aquest?

I ara, un xic avergonyits, hem de confessar: aquest és un presidí francès, un presidí de la França dels Drets de l'Home.

El senyor Anguera de Sojo — que encara no ha dimisit — rep moltes visites de desgrecge. Entre elles, la del bisbe, la d'aquest bisbe Irurita, que el passat dia vuit de desembre atacà la República, i al qual encara no li han picat els dits com mereix.

El senyor Anguera de Sojo — que encara no ha dimisit — és una autoritat de la República: una autoritat de la República que rep visites dels

De la tragèdia de Castilblanco

Lluís Jiménez de Asua s'encarrega de la defensa dels processats i fa interessants manifestacions

Madrid. — El diputat socialista senyor Luis Jiménez de Asua, que s'ha encarregat de la defensa de diversos dels processats pels successos de Castilblanco, ha manifestat a un periodista que el Consell de Guerra ordinari que ha de jutjar en aquest procés se celebrarà a la segona quinzena del present mes.

Després ha sostingut el senyor Jiménez Asua amb el periodista el següent diàleg:

—Quina serà la tesi de l'informe?

—Aquest procés de tan gran espectacle per als profans té una enorme atracció per al tècnic. Aquest procés és tal volta el més interessant que ha arribat al meu bufet, tant, que si en ell recaigués una condemna, seria injusta.

—Malgrat de la bàrbara tragèdia?

—Malgrat d'ella.

—Es que es troben tan diluïdes les responsabilitats, o és que no existeix responsabilitat?

—La de tot un poble, la de tota una multitud que en obrar com una sola persona matà un caporal i dos guàrdies civils. Aquest és el cas d'un delictes de les multituds, cas semblant al de Fuente Ovejuna, tan meravellosament descrit i estudiat pel doctor Marañón.

—Aleshores, la vostra tesi desembocarà en una petició absolutòria?

El catedràtic evadeix en part la pregunta i diu:

—A més de l'autor d'aquests delictes, la multitud, a part de la seva figuració especial, pot obrar com els individus, i en els seus fets pot haver motius d'agraciament, d'atenuació o d'exempció de les responsabilitats.

—...?

—Faré un estudi escalonat de graons petits, que segurament em portarà a sol·licitar l'absolució, però ara seria un poc aventurat afirmar la meitat dels meus arguments o sia recórrer d'un salt el camí que penso fer a passes molt curtes.

Cal també supeditar-se al resultat de la vista.

—Declararan en ella molts testimonis?

—Crec que no. Per altra part, ultra els 26 processats, declararan en ella 6 testimonis. Per què més? O en altre cas haver proposat tot el poble. I anomenem testimonis els qui més aviat que no pas això són com membres o trossos de la gentada, l'únic autor d'aquest procés.

que, com el bisbe Irurita, ataquen la República.

No ens sembla massa correcte, la veritat.

S'ha descobert una altra fàbrica de bombes, aquesta vegada a Sans.

Es una joguina tràgica, aquesta. Una joguina que els Reis porten a la República.

No cal fiar-se dels reis: ni quan es disfressen amb robes humils.

I un llibre, com cada dia. Avui les Figures i llegendes mitològiques, que ha publicat, en una edició esplèndida, Editorial Juventud.

Es un llibre per a petits i per a grans. Un llibre per a fer un present aquests dies: un present a petits i a grans.

¿Dimiteix el sots-secretari d'Economia?

Madrid, 4. — Amb tot i que el sots-secretari d'Economia ha negat tot fonament a la seva dimissió, hom creu que aquesta no trigarà a ésser certa.

El senyor Valiente, que va ocupar el càrrec per designació del senyor Domingo, del qual és íntim, no ha tingut la sort d'ésser agradable a la majoria dels diputats correligionaris. I això li ha creat una situació tivant que podria donar lloc a la dimissió que el senyor Valiente no es creu obligat a presentar.

¿Va o no va el senyor Moles a l'Alta Comissaria del Marroc?

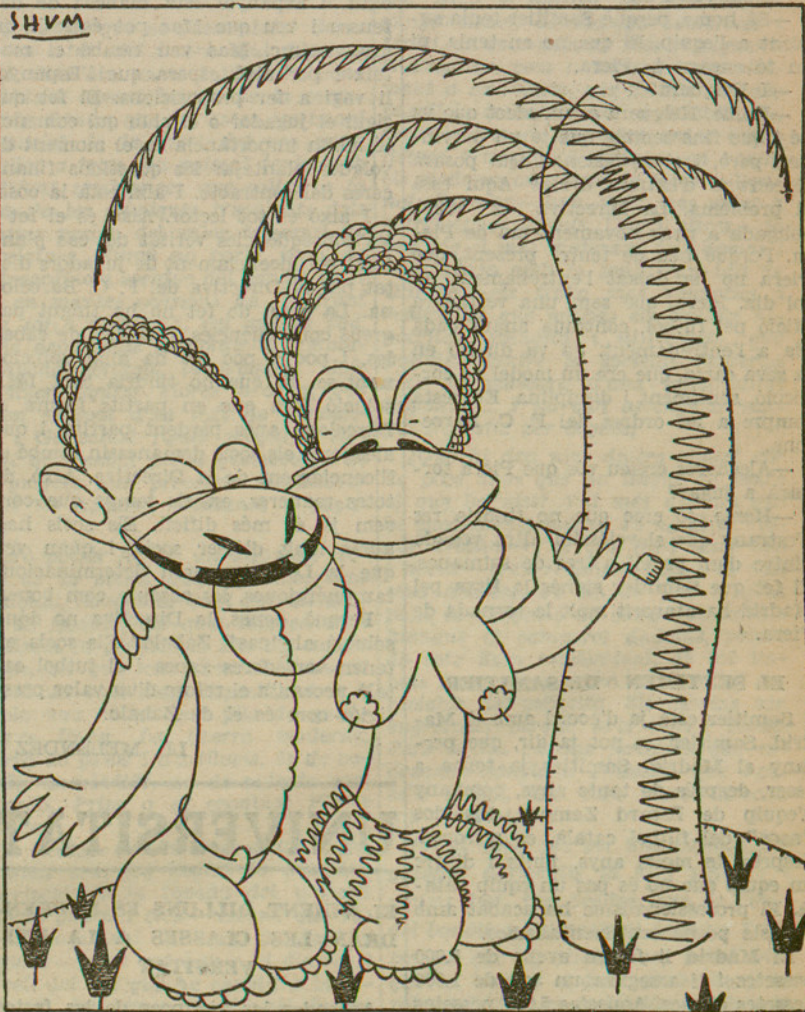
Recordeu? Era la gran notícia que es reservà el senyor Lerroux. La gran notícia en el secret d'un home que se'ns ha tornat infantil.

Quan el senyor Lerroux es reservà aquesta notícia, i va fer anar de cap tota la premsa, la qual es creia que es tractava d'un cas nacional greu, ja la sabia mig Barcelona. I a l'endemà o al cap de dos dies, la publicava La Libertad... La notícia era certa, però el nomenament, a l'hora que escrivim, encara no ha arribat. Tal vegada s'acordi en el proper Consell de ministres. Tal vegada es publiqui quan surtin aquestes ratlles.

El senyor Moles ha estat interrogat reiteradament pels periodistes. Però ell nega tota referència. Sembla que al Govern s'han fet indicacions o hi ha hagut converses entre els ministres. El senyor Moles no demostra gran desig d'ocupar aquell càrrec.

Dies passats, el senyor López Ferrer va dir que ell no havia dimisit, que no pensava dimidir. Ja és sabut, però, que es pot "admetre la dimissió" sense que es dimiteixi. Es una fórmula de "cortesía".

En resum ¿va o no va el senyor Moles a l'Alta Comissaria? No trigarem a saber-ho.

TRANQUIL·LITAT A VILLA CISNEROS

—Ara sí que estarem bé, sense aquests vint-i-nou salvatges que s'han escapats!